

Ons kenmerk 2008/30522

Bijlage(n) -

Maastricht

15 juni 2010

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

1. Inleiding

Bij besluit van 10 maart 2009, kenmerk 2008/30522, is aan ENCI BV een vergunning verleend voor het ontgronden van percelen van de kadastrale gemeente St. Pieter, sectie A en B, ten behoeve van het winnen van kalksteen.

Ingevolge voorschrift 1.2 van deze vergunning is commerciële winning in de gebieden als bedoeld in voorschrift 1.1.a. gedurende (een deel van) de periode 1 januari 2015 - 1 januari 2020 slechts toegestaan op basis van een vóór 1 januari 2010 door de vergunninghouder bij ons ter goedkeuring in te dienen Plan van Transformatie (PvT). Ook vergravingen ten behoeve van herinrichtingswerkzaamheden in de gebieden als bedoeld in voorschrift 1.1.b. mogen in (een deel van) de periode 1 januari 2015 - 1 januari 2020 slechts aldaar plaatsvinden indien het PvT dit bepaalt.

Voorschrift 1.2 bepaalt onder a. t/m j. de eisen waaraan het PvT dient te voldoen.

Bij brief van 18 december 2009, doc.nr. 200900142135, ontvangen per gelijke datum, heeft ENCI het PvT als bedoeld in voorschrift 1.2, ter goedkeuring bij ons ingediend.

Teneinde inzicht te verschaffen in de totstandkoming van het PvT doet ENCI ons bij dezelfde brief, ter informatie, tevens de bij het PvT behorende achtergrondinformatie toekomen.

Zowel het PvT als de achtergronddocumenten zijn geplaatst op de website www.encitransformeertnu.nl. U kunt alle stukken ook bekijken via de website www.limburg.nl/vergunningen alwaar u wordt doorverwezen naar het kopje "MER" en de aldaar aangebrachte link.

2. Ter inzagelegging

Bij besluit van 2 maart 2010, kenmerk 2008/30522, heeft ons college in ontwerp het PvT vastgesteld. Het ontwerp-besluit, het PvT en de achtergronddocumenten hebben van 10 maart 2010 tot en met 20 april 2010 ter inzage gelegen in het gouvernement te Maastricht (bureau Bibliotheek) en in de gemeentehuizen van Maastricht en Riemst (B). De stukken konden in genoemde periode tevens worden geraadpleegd via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl/vergunningen). Gedurende deze termijn zijn er twee zienswijzen ingediend. Voor een beknopte samenvatting van de zienswijzen en ons standpunt daaromtrent verwijzen wij naar punt 3. van dit besluit.

Door een per abuis gehanteerd onjuist postadres van de gemeente Riemst zijn de stukken die door deze gemeente ter inzage gelegd dienen te worden pas na de begindatum van 10 maart 2010 door de gemeente ontvangen. Gezien deze onbedoeld opgelopen vertraging in de verzending hebben wij de gemeente Riemst bij brief van 23 maart 2010, kenmerk 2008/30522, meegedeeld dat haar eventuele te laat ingediende zienswijze, door ons bij de besluitvorming wordt betrokken.

3. Ingekomen zienswijzen naar aanleiding van het ontwerp-besluit en standpunt college

Er zijn zienswijzen ingediend door:

- a. De heer H.B. Ceha, Tooropkade 9, 2102 AA Heemstede bij brief van 14 april 2010 aangevuld bij brief van 28 april 2010;
- b. Stichting ENCI-Stop, St. Lambertuslaan 36, 6212 AT Maastricht bij brief van 20 april 2010.

Ad a. Zienswijze van de heer H. Ceha

Deze bezwaarmaker verzoekt zijn zienswijze als pro forma te beschouwen zodat hij tot 30 april 2010 hieraan zaken kan toevoegen.

Standpunt provincie

Ten aanzien van zijn verzoek zijn zienswijze te beschouwen als pro forma zienswijze merken wij op dat wij de heer Ceha bij brief van 23 april 2010, kenmerk: doc. 201000045196, hebben meegedeeld dat wij hem in de gelegenheid stellen zijn zienswijze van 14 april 2010 uiterlijk tot en met 7 mei 2010 aan te vullen.

De heer Ceha stelt dat het PvT meer een wensdroom is dan een uitvoerbaar plan. Aan het PvT kunnen geen besluiten met langdurige gevolgen worden gekoppeld. Hij verzoekt het PvT te verwerpen.

Standpunt provincie

Het PvT beschrijft de transformatie van de ENCI-groeve, de overgangszone en het bedrijventerrein. Er is een uitvoeringsovereenkomst gesloten tussen betrokken partijen waarin ondermeer concrete afspraken zijn gemaakt over de uitvoering en financiering van het transformatieproject, de concrete inrichtingsmaatregelen alsmede het daarbij te volgen tijdpad. Het PvT wordt bestuurlijk gedragen door de provincie en de gemeente Maastricht alsmede door ENCI, de toekomstige eigenaar Vereniging Natuurmonumenten en de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend.

Het PvT vormt de basis voor het nog op te stellen gedetailleerde plan van de eindtoestand waarin voor de groeve nadere invulling gegeven gaat worden aan de inrichting. Er is daarmee sprake van een concreet uitvoeringsplan.

Ten aanzien van het gestelde onder 3a in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op. Er is geen breed gedragen consensus over de uitgangspunten van de inrichting. Hierover dient een brede maatschappelijke discussie gevoerd te gaan worden. Nu krijgt de visie van ENCI de voorkeur. De reden dat de Vereniging Natuurmonumenten achter de inrichtingsvisie van ENCI staat, komt doordat deze instantie jaarlijks ruim € 100.000 van ENCI krijgt alsmede een grote, toekomstige gebiedsuitbreiding na overdracht van de ingerichte terreinen.

Standpunt provincie

Zowel de POL-aanvulling "Beëindiging kalksteenwinning St. Pietersberg" van 6 maart 2009 als de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009 definiëren "gedragen zijn" als instemming hebben van zowel Provinciale Staten, de gemeente Maastricht, als ENCI. Dit criterium is door PS vastgesteld in de POL-aanvulling "Beëindiging kalksteenwinning Sint-Pietersberg" van 6 maart 2009 en staat nu niet ter discussie.

Aan de hiervoor bedoelde en vereiste instemming is voldaan op 3 november 2009 (brief Heidelberg namens ENCI), resp. 15 december 2009 (besluit gemeenteraad van Maastricht) resp. 18 december 2009 (besluit Provinciale Staten). Ook de Vereniging Natuurmonumenten en de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend stemmen in met het PvT. Op grond van het uitvoerige proces dat in 2009 met omwonenden en belangenorganisaties is gevoerd, en dat tussentijds meermalen met de deelnemers is geëvalueerd en bijgesteld, zijn wij ervan overtuigd dat de instemming van eerdergenoemde volksvertegenwoordigingen een reële afspiegeling van het draagvlak onder de bevolking vormt. Ook het feit dat de Sint Pietersberg Adembenemend, die in 2008 met een burgerinitiatief nog opriep tot sluiting in 2010, het PvT onderschrijft, geeft blijk van een breed draagvlak.

Ten aanzien van het gestelde onder 3b in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op. Een bedrijventerrein nabij een natuurterrein is onwenselijk. Bovendien is de klinkermaalderij alleen niet winstgevend en is daarmee gedoemd te verdwijnen.

Standpunt provincie

Ten aanzien van de wenselijkheid van een bedrijventerrein bij het natuurgebied is de afweging gemaakt in de POL-aanvulling "Beëindiging kalksteenwinning Sint-Pietersberg" van 6 maart 2009. Die staat nu niet ter discussie.

Of de klinkermaalderij levensvatbaar is, is een interne afweging van ENCI.

Ten aanzien van het gestelde onder 3c in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op. Het PvT bevat geen of nauwelijks nieuwe economische activiteiten. Er dient door wetenschappers een nieuw, breed gedragen PvT te worden ontworpen.

Standpunt provincie

In het PvT is vermeld dat met name de overgangszone en het bedrijventerrein de aanjagers moeten zijn van de te verwachten economische impuls voor het gehele gebied (groeve, bedrijventerrein,

overgangszone alsmede de omgeving). Zie hiervoor de pagina's 17, 28 en 29. Hiervoor zal de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied in het leven geroepen worden die een en ander concreet vorm dient te geven (zie pagina 30 PvT).

Via het scheppen van gunstige randvoorwaarden zullen economische processen op gang gebracht worden. Zo komt er ondermeer 22 ha bedrijventerrein voor vestiging van derden beschikbaar.

Voor wat betreft de opmerking over een nieuw, breed gedragen PvT verwijzen wij naar onze opmerking ten aanzien van de ingebrachte argumenten onder 3a.

Ten aanzien van het gestelde onder 3d in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op.
De kwaliteit van de in te richten omgeving moet streng worden bewaakt.

Standpunt provincie

De Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied heeft ondermeer als taak om in de overgangszone de kwaliteit van de inrichting te bewaken (zie ondermeer pagina's 20 en 21 PvT).

Op de pagina's 22 en 25 staan een aantal uitgangspunten geformuleerd die van belang zijn voor de kwaliteit bij het omvormen van het bedrijventerrein.

Voor wat betreft het inrichten van de groeve gelden de voorschriften zoals deze zijn verbonden aan de aan ENCI verleende ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009. In voorschrift 5 is vermeld dat het op te stellen plan van de eindtoestand gebaseerd dient te zijn op het PvT. Bij het inrichten staan centraal de uitgangspunten voor de inrichting van de groeve zoals vermeld op pagina 8 onder 2.1 van het PvT. Door het vorenstaande zijn wij overtuigd van een kwalitatief hoogwaardige inrichting.

Ten aanzien van het gestelde onder 3e in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op.
De financiële reserves voor natuurontwikkeling en -beheer ontbreken in het PvT.

Standpunt provincie

In het samenhangend geheel van PvT, de uitvoeringsovereenkomst van 25 februari 2010 en voorschrift 2 van de ontgrondingsvergunning zijn waarborgen opgenomen met betrekking tot de uitvoering van onder meer de inrichting voor de natuurontwikkeling. De Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied heeft onder andere tot doel middelen te genereren voor het beheer van de groeve.

In voorschrift 5 van de ontgrondingsvergunning is verder bepaald dat de terreinen na afwerking in beginsel worden overgedragen aan de provincie die de terreinen dan op haar beurt weer overdraagt aan de Vereniging Natuurmonumenten. Vanaf dat moment rust de verantwoordelijkheid voor het toekomstig beheer bij laatstgenoemde instantie (zie ook het bepaalde in art. 7.1 van de overeenkomst ter uitvoering van het PvT ENCI-gebied, d.d. 25 februari 2010).

Ten aanzien van het gestelde onder 3f in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op.
Er zijn wel financiële planningen maar geen financiële waarborgen.

Standpunt provincie

De op 25 februari 2010 afgesloten overeenkomst genaamd "Overeenkomst ter uitvoering van het PvT ENCI-gebied" tussen provincie, gemeente Maastricht, ENCI, Vereniging Natuurmonumenten en de Stichting Sint-Pietersberg Adembenend vormt het juridische kader waarbinnen de verplichtingen zijn opgenomen die voortvloeien uit het PvT. Dit juridische kader waarborgt in onze optiek in voldoende mate de uitvoering van het PvT.

Ten aanzien van het gestelde onder 3g in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op. De als gevolg van de winning na 1 januari 2015 te realiseren nieuwe economische ontwikkeling is wishful thinking. Hoe eerder de winning zal stoppen hoe eerder er nieuwe werkgelegenheid gecreëerd zal worden en hoe sneller de milieuoverlast zal verminderen.

Standpunt provincie

Uit de diverse overleggen die zijn gevoerd tussen de bij het PvT betrokken partijen is gebleken dat er grote mogelijkheden liggen op het gebied van natuur, recreatie, educatie, cultuur en qua toekomstige invulling van het bedrijventerrein indien de afwerking niet beperkt blijft tot de groeve sec. Juist door bij de transformatie een groter gebied te betrekken dan de groeve, ontstaat een grotere meerwaarde voor de hele omgeving. Het moge duidelijk zijn dat hierdoor de werkgelegenheid een grotere injectie krijgt dan in de situatie bij een kalksteenwinning tot 2015 waarbij louter de groeve zal worden ingericht als natuurgebied. Immers, in de laatste situatie komt er geen overgangszone, blijft de situatie op het bedrijventerrein ongewijzigd waardoor de nieuwe werkgelegenheid uiterst beperkt zal zijn.

Ten aanzien van het gestelde onder 3h en 3i in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op.

De in het PvT aangegeven data per wanneer de groeve moet zijn afgewerkt en ingericht, de commerciële winning van kalksteen is beëindigd alsmede de winning ten behoeve van de herinrichting is beëindigd, zijn niet contractueel afdwingbaar en dus niet hard genoeg.

Standpunt provincie

Bedoelde data zijn opgenomen in de eerder genoemde overeenkomst van 25 februari 2010 (art. 4.1 t/m 4.8 en 5.1) en derhalve contractueel afdwingbaar. Bovendien vallen zij bij vaststelling van het bestreden besluit onder de vigour van de ontgrondingsvergunning van ENCI en zijn dan ook publiekrechtelijk afdwingbaar.

Ten aanzien van het gestelde onder 3j in het ontwerp-besluit merkt bezwaarmaker het volgende op. De hoeveelheden te vergraven specie moeten blijken uit de door ENCI jaarlijks in te dienen werkplannen. ENCI vergraaft alleen maar kalksteen van hoge kwaliteit die goedkoop te winnen is en weinig silex bevat. Voor het afwerken van de paden met halfharde silex is slechts 5.000 m³ silex nodig en niet 790.000 m³ die ENCI gaat vergraven.

Standpunt provincie

Via driejaarlijkse werkplannen van ENCI houden wij zicht op de voortgang van de vergraven hoeveelheden specie aan de hand van de tijdvakken en oppervlakten waarbinnen wordt gegraven. In de overeenkomst verwijst artikel 4.2 naar pagina 31 van het PvT alwaar de maximaal te winnen hoeveelheden kalksteen (mergel) staan beschreven. Er worden geen eisen gesteld aan de kwaliteit van de te winnen kalksteen. De bedrijfsstrategie van ENCI bepaalt de benodigde mengverhouding tussen droge, halfdroge en natte kalksteen. ENCI dient zich daarbij te houden aan de in het PvT opgenomen maximale hoeveelheden. In de werkplannen wordt overigens toegezien op de eindafwerking conform het plan en het daarop te baseren eindplan.

Terecht stelt bezwaarmaker dat het PvT zich ten aanzien van het gebruik van silex, dat als bijproduct van de kalksteenwinning vrijkomt, niet bemoeit met de interne bedrijfsstrategie van ENCI. Duidelijk is dat er voldoende silex beschikbaar is om de beoogde afwerking te realiseren.

Tenslotte merkt bezwaarmaker nog op dat het PvT voorbijgaat aan de noodzaak van het permanent wegpompen van grondwater en/of door middel van pompen of via zwaartekracht dit water naar de Maas te leiden. Dit permanent pompen veroorzaakt een verdere verdroging van het Jekerdal omdat het neerslagoverschot van 20 km² rondom de groeve aanzienlijk minder is dan er weggepompt moet worden. Verder zal vervuild Carboonwater blijven opkwellen uit de diepste delen van de groeve (5 meter + NAP).

Het pompen is gevaarlijk omdat het water - volgens het meest recente TNO-rapport over dit onderwerp - indien er een jaar niet gepompt wordt, zal stijgen tot 57 meter + NAP. In een dergelijke situatie staat de hele groeve onder water en stroomt het water via de overgangszone, zoals bedoeld in het PvT, en het bedrijventerrein naar de Maas met een peil van 44 meter + NAP. Een onafhankelijke, geohydrologische studie naar de geohydrologische karakteristieken van de ENCI-groeve dient vooraf te gaan aan het PvT.

Standpunt provincie

De afweging ten aanzien van de toelaatbaarheid van pompen is gemaakt in de grondwatervergunning van 17 maart 2009 en is in het kader van het bestreden besluit feitelijk niet aan de orde.

Bezwaarmaker baseert zijn punt dat 'het pompen van water uit de groeve verdroging in het Jekerdal zou veroorzaken' op de stelling dat 'het neerslagoverschot van 20 km² rondom de groeve aanzienlijk minder is dan er weggepompt moet worden'. Echter, bij een conservatief geschat neerslagoverschot van 1 mm/dag geeft 20 km² reeds 7.3 miljoen m³ neerslagoverschot per jaar (0,365 m/jaar x 20.000.000 m²). Dit is aanzienlijk meer dan het maximaal vergunde waterbezwaar van 1.59 miljoen m³/jaar. Verder is het "opkwellen" van "Carboonkwel" een verschijnsel dat niet exclusief in de ENCI groeve voorkomt, maar zich ook van nature voordoet in het hele Maasdal buiten de groeve. Tot slot is ons geen rapport bekend van TNO dat stelt dat 'na een jaar zonder pompen het waterpeil in de groeve stijgt tot 57m +NAP.

De stelling dat het falen van pompen tot een onaanvaardbaar risico zou leiden, onderschrijven wij niet. Gelet op het feit dat ongeveer de helft van ons land al vele eeuwen met pompen droog wordt gehouden, is er ons inziens sprake van een bewezen techniek.

Bezwaarmaker vult zijn zienswijze aan bij brief van 28 april 2010.

De kernpunten van de aanvullende zienswijze worden hierna kort behandeld.

Het PvT is opgesteld door terzake niet-objectieve deskundigen.

Standpunt provincie

Wij trekken de integriteit van diegenen die zijn betrokken bij het opstellen van het PvT niet in twijfel en nemen voor het overige deze opmerking voor kennisgeving aan.

De term Verborgten Valleien dekt de feitelijke situatie niet. Er zou een volksraadpleging gehouden moeten worden over de toekomstige invulling van de groeve. De visie van jongeren komt onvoldoende tot uiting in het PvT.

Standpunt provincie

De term Verborgten Valleien is de destijds gekozen werknaam voor een inrichtingsvisie waarbij kalksteengroeven in Zuid-Limburg worden ingericht op een manier waarbij de natuur - voor zover mogelijk - haar gang kan gaan en er op die manier voor Nederland unieke kalksteen-rotsbiotopen ontstaan.

Ten aanzien van het de opmerking over de volksraadpleging (draagvlak) verwijzen wij naar hetgeen door ons reeds is opgemerkt over dit aspect onder het 3^e "Standpunt provincie" van deze bezwaarmaker.

De na te streven natuur is gekunsteld. Het PvT is niet realistisch gezien de combinatie van natuur en bedrijventerrein. Door het wegpompen van grondwater verdroogt het Jekerdal.

Standpunt provincie

Of de te realiseren natuur gekunsteld is of niet is een kwestie van interpretatie. Het PvT heeft als doelstelling het realiseren van een zo optimaal mogelijke inrichting van de groeve als onderdeel en uitvloeisel van de transformatie van een groter gebied. Op die manier ontstaat een opwaardering van de gehele locatie.

Voor wat betreft de opmerking over het realiteitsgehalte van het PvT verwijzen wij naar het door ons reeds gestelde over dit aspect onder het 2^e "Standpunt provincie" van deze bezwaarmaker.

Voor wat betreft de opmerking over de combinatie van natuur en bedrijventerrein verwijzen wij naar het door ons reeds gestelde over dit aspect onder het en 4^e "Standpunt provincie" van deze bezwaarmaker. De gevolgen voor het Jekerdal als gevolg van het wegpompen zijn reeds afgewogen in de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009 en staan hier niet opnieuw ter discussie.

Als suggestie voor het financieren van een door deze bezwaarmaker voorgestane inrichting wordt voorgesteld het groevegebied per vierkante meter te verkopen via eigendomscertificaten.

Standpunt provincie

Wij nemen deze suggestie voor kennisgeving aan. Zoals eerder aangehaald is er bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak om de inrichting van ondermeer het groevegebied onderdeel te laten uitmaken van een groter transformatieproces. Dit proces heeft geresulteerd in het PvT.

Samenvattend verzoekt bezwaarmaker het PvT niet goed te keuren en de overdracht van de terreinen aan de Vereniging Natuurmonumenten op te schorten en deze terreinen zo mogelijk aan de gemeente Maastricht over te dragen.

Standpunt provincie

Gelet op het vorenstaande houden wij vast aan de lijn zoals die is uitgezet in het PvT waarbij de terreinen na inrichting zullen worden overgedragen aan de Vereniging Natuurmonumenten.

Ad b. Zienswijze van SES

Voorafgaand aan een puntsgewijze reactie op de door SES ingebrachte argumenten, spiegelen wij het PvT aan de doelstellingen van SES, die de stichting volgens haar eigen website tracht te bereiken:

1. De ENCI blijft in Maastricht als (cement)maalbedrijf;
2. De afvalverbrander gaat dicht;
3. De groeve van 136 ha komt afgewerkt terug als duurzaam natuur- en recreatiegebied voor de bevolking;
4. De grondwateronttrekking stopt. Het Jekerdal zal zich iets kunnen herstellen;
5. De luchtvervuiling wordt minder;
6. De overlast (stof, stank en lawaai) zal grotendeels stoppen;
7. De werkgelegenheid in de creatieve en recreatieve sector kan toenemen, veel meer dan in het ovenbedrijf van de ENCI;
8. De tweespalt in de Maastrichtse samenleving kan (eindelijk) verminderen.

Met uitzondering van punt 6 (daarover meer in onze reactie op zienswijze e. hieronder) constateren wij dat het PvT aan alle doelen van SES ruimschoots tegemoet komt, zij het soms op een later moment dan SES nastreeft. Gelet op het feit dat het PvT de instemming draagt van een zeer ruime meerderheid van Provinciale Staten en de gemeenteraad van Maastricht, van ENCI, van Natuurmonumenten en van de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend, zijn wij ervan overtuigd dat het PvT een breed gedragen en inhoudelijk goed plan is. Hoewel het PvT uiteraard ook op afzonderlijke criteria mag worden beoordeeld, is de meerwaarde ervan vooral gelegen in de bereikte overeenstemming over de integrale transformatie van het gebied.

De SES gaat in haar zienswijze achtereenvolgens in op

- I het ontwerp-besluit van 2 maart 2010 als zodanig
- II het PvT
- III de overeenkomst ter uitvoering van het PvT

Ad I

Punt 3, Overweging, onder c) en g) van het ontwerp-besluit

Van de onder dit punt genoemde nieuwe economische activiteiten via het invullen van de overgangszone, kan geen sprake zijn zolang de cementoven doordraait. Van de blauwe en grijze deelzone mag in dit verband niets verwacht worden. De baten vanuit de overgangszone zullen de eerstkomende tien jaren ontbreken.

Het vorenstaande impliceert dat de beoogde economische versterking van de regio voornamelijk van het bedrijventerrein zal moeten komen. Op pagina 28, onder 3.1, wordt de potentiële werkgelegenheid van de grijze deelzone gesteld op 108 arbeidsplaatsen. Dit is al meer dan het verlies aan arbeidsplaatsen in het geval van beëindiging van de klinkerproductie waardoor een kritische beschouwing is gerechtvaardigd waarom de klinkerproductie pas in 2019 wordt beëindigd. Hierbij wordt tevens verwezen naar het gestelde op pagina 28, onder 3.2, waar voor het bedrijventerrein 550 additionele arbeidsplaatsen

worden berekend en er tevens wordt gesteld dat tot 2020 geen belangrijke investeringsbesluiten van ENCI verwacht worden.

Aan het gestelde onder g) wordt dan ook niet tijdig en concreet voldaan. Het ligt voor de hand de klinkerproductie zo snel mogelijk af te bouwen waarmee tevens de belangen van natuur en omgeving zouden zijn gediend.

Standpunt provincie

In het PvT is vermeld dat met name de overgangszone en het bedrijventerrein de aanjagers moeten zijn van de te verwachten economische impuls voor het gehele gebied (groeve, bedrijventerrein, overgangszone alsmede de omgeving). Hiervoor zal nog dit jaar de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied in het leven geroepen worden die een en ander concreet vorm gaat geven en direct met de voorbereiding daarvan zal starten. Vanaf 2014 is de overgangszone daadwerkelijk voor ontwikkeling beschikbaar. Vanzelfsprekend legt de oveninstallatie van ENCI beperkingen op aan de ontwikkelingsmogelijkheden in de eerste paar jaar daarna, maar zij staat deze niet à priori in de weg. De stelling dat baten de eerste tien jaar ontbreken onderschrijven wij dan ook niet.

Per direct komt er 22 ha bedrijventerrein voor vestiging van derden beschikbaar, terwijl er afspraken zijn gemaakt over de invulling daarvan. Sluiting van de oven in 2015 zou leiden tot een situatie zonder overeenstemming tussen partijen, zonder overgangszone en zonder afspraken over het bedrijventerrein, maar naar alle waarschijnlijkheid met langdurige juridische procedures als gevolg. Daarmee zou de economische ontwikkeling van het gebied langdurig stagneren.

Punt 3, Overweging, onder d) en e) van het ontwerp-besluit

De gepresenteerde herinrichtingsvariant C+ beantwoordt niet aan het vereiste dat de herinrichting van de groeve recht doet aan de bijzondere kenmerken en kwaliteiten van de flora en fauna van de Sint Pietersberg en haar omgeving.

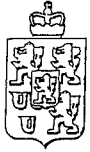
SES voert hiertoe ondermeer aan dat de oppervlakte nieuwe kalkgraslanden op ongeroerde droge kalksteen te klein is en de groei van heischraal grasland op een aangelegd substraat van silex en halfdroge mergel onzeker is, dat de 70 meter-strook niet wordt veiliggesteld, dat de stabiliteit van de westrand niet is verzekerd en dat het rust- en stiltegebied in en om de Oehoevallei te klein is uitgevallen.

Standpunt provincie

Met betrekking tot de ecologische kwaliteit en de inrichting van de groeve heeft de Vereniging Natuurmonumenten haar ideeën en deskundige adviezen ingebracht bij het tot stand komen van het PvT. Natuurmonumenten, maar ook ecologen van de provincie en de gemeente Maastricht, zien in de gekozen variant ruim voldoende meerwaarde om ermee in te stemmen.

De effecten van activiteiten die plaatsvinden in de groeve zijn reeds beschreven in de bij de aanvraag behorende MER-studie en afgewogen in de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009. Het PvT is niet bedoeld om deze afweging over te doen. Tevens verwijzen wij in dit verband naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 28 april 2010, zaaknummers 200903259/1/M1 en 200903312/1/M1.

De opmerking over de te kleine omvang van het rust- en stiltegebied in en om de Oehoevallei wordt niet nader onderbouwd.

In het definitieve goedkeuringsbesluit PvT zouden de doelstellingen en randvoorwaarden geformuleerd moeten worden inzake het onderzoek in het kader van het eindplan naar het risico van aantasting van de stabiliteit zoals aangekaart in het verweerschrift van de provincie van 23 oktober 2009. SES noemt een aantal onafhankelijke organisaties die een dergelijk onderzoek zouden kunnen uitvoeren. SES gaat hierbij uit van een veel groter onderzoeksgebied dan het gebied dat in het verweerschrift is aangekaart, t.w. deelgebied 1.

Standpunt provincie

Ter voldoening aan het gestelde op pagina 14 van het PvT onder het kopje "Stabiliteit groeewanden" zal een quick-scan worden uitgevoerd naar de stabiliteit van de westwand. Deze quick-scan zal vooral gericht zijn op de risico's van afglijden van de deklaag op de groeverand in relatie tot de loopgraaf van Frederik Hendrik. De resultaten van de quick-scan worden - voor zoveel nodig - betrokken bij het opstellen van het plan van de eindtoestand.

Voor het overige is de stabiliteit van de westwand genoegzaam onderzocht en verwijzen wij naar deze onderzoeken en naar de uitspraak van de Raad van State van 28 april 2010.

Punt 3. Overweging, onder f) van het ontwerp-besluit

De financiële waarborgen ontbreken.

Standpunt provincie

De op 25 februari 2010 afgesloten overeenkomst genaamd "Overeenkomst ter uitvoering van het PvT ENCI-gebied" tussen provincie, gemeente Maastricht, ENCI, Vereniging Natuurmonumenten de Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend vormt het juridische kader waarbinnen de verplichtingen zijn opgenomen die voortvloeien uit het PvT. Bij het niet voldoen aan verplichtingen kan de betreffende contractpartij op de gebruikelijke wijze in gebreke gesteld worden. Dit juridische kader waarborgt in onze optiek in voldoende mate de uitvoering van het PvT.

SES stelt dat het ontwerpbesluit PvT geen sanctie bevat indien ENCI haar verplichtingen uit het PvT niet nakomt.

Standpunt provincie

Wij verwijzen in dit verband naar het door ons gestelde onder ons vorige kopje "Standpunt provincie". Voor het inrichten van de groeve sec is er in dat geval tevens sprake van het niet nakomen van het gestelde in de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009 over het afwerken en inrichten van de groeve conform het PvT, dat bij een onherroepelijke status als leidend is te beschouwen voor de inrichting. Indien noodzakelijk zal een handhavingstraject worden ingezet.

SES verwijst naar haar onder II ingediende zienswijze over het belang van de 70 meter-strook en stelt dat de hydrologische gevolgen van het PvT onaanvaardbaar zijn en verbeterd kunnen worden door het behoud van deze strook annex droogdal binnen de vergunningsgrens ten zuiden van het gangenstelsel De Schark.

Standpunt provincie

De effecten van activiteiten die plaatsvinden in de groeve zijn reeds beschreven in de bij de aanvraag behorende MER-studie en afgewogen in de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009. Het PvT is niet bedoeld om deze afweging over te doen.

Het PvT vermeldt niets over herinrichtingswerkzaamheden in de deelgebieden. Dit moet in het definitieve goedkeuringsbesluit PvT worden vastgelegd.

Standpunt provincie

Het PvT met bijbehorende Variant C+ spreken in dit verband voor zich. Het apart vastleggen hiervan achten wij niet noodzakelijk.

Punt 4, Besluit, van het ontwerp-besluit.

De aanvulling van de ontgrondingsvergunning via de tweede alinea is niet mogelijk. Hiervoor zou een separate wijzigingsprocedure gevolgd dienen te worden.

De in de zesde alinea opgenomen wijzigingsbevoegdheid van het eindplan moet via een procedure plaatsvinden en niet door een aantal partijen onderling bepaald worden.

Standpunt provincie

De aanvulling van de ontgrondingsvergunning is het gevolg van de door ons gekozen systematiek. In voorschrift 1.2 van de ontgrondingsvergunning is ondermeer bepaald dat de einddatum van de winning wordt bepaald op basis van en in het kader van de goedkeuring van het PvT.

Als vervolgens in het PvT de einddatum alsmede een aantal daaraan verwante data en hoeveelheden worden vermeld is dit in feite te beschouwen als de nadere invulling van een aantal nog ontbrekende elementen in de vergunning van 10 maart 2009, ondermeer voor wat betreft de periode na 1 januari 2015. Via de goedkeuringsprocedure PvT wordt de besluitvorming van de ontgroning voltooid.

Het gegeven dat de besluitvorming van het PvT, analoog aan die van de ontgrondingsprocedure, zal plaatsvinden overeenkomstig het bepaalde in Afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), biedt belanghebbenden in voldoende mate de gelegenheid hun zienswijzen kenbaar te maken.

Bij het wijzigen van het eindplan zal de procedure worden gevolgd zoals vermeld in Titel 4:1 Awb. Ter verduidelijking zullen wij in het definitieve besluit PvT de bestaande tekst op dit punt aanvullen.

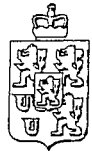
Ad II

Meerwaarde PvT?

Ook indien ENCI per 1 januari 2015 zou stoppen met het winnen van kalksteen kan er een alleszins acceptabele afwerking worden voorgeschreven op basis van het bepaalde in de Ontgrondingenwet, artikel 3, lid 2 en lid 3, onder b. Hiervoor is geen PvT noodzakelijk en dit kan dus ook niet gezien worden als een meerwaarde in het kader van het PvT.

In dit kader zou ENCI bijvoorbeeld de verplichting opgelegd kunnen krijgen de herinrichting te baseren op een eindplan waarin de 70 meter-strook behouden blijft.

De meerwaarde van het PvT schuilt nu enkel in de ontwikkeling van de overgangszone, het bedrijventerrein en de verbindingen met de omgeving. Hier zijn echter vóór 2020 geen ontwikkelingen van enige betekenis te verwachten.

Standpunt provincie

Met betrekking tot de 70- meter-strook, in relatie tot de vermeende meerwaarde, merken wij op dat de effecten van activiteiten die plaatsvinden in de groeve reeds zijn beschreven in de bij de aanvraag behorende MER-studie en zijn afgewogen in de ontgrondingsvergunning. Het PvT is niet bedoeld om deze afweging over te doen.

De meerwaarde van het PvT schuilt in de omstandigheid dat door het winnen ná 1 januari 2015 financiën beschikbaar komen en afspraken gemaakt konden worden waardoor de inrichting niet beperkt blijft tot de groeve sec maar een veel groter gebied gaat omvatten. Dit betekent een positieve impuls voor het totale gebied qua natuur, recreatie, cultuur, bedrijvigheid, ontsluiting e.d. Dit alles zal gaan zorgen voor nieuwe werkgelegenheid en op die manier een stimulans voor de (regionale) economie gaan opleveren.

Uit het PvT blijkt dat op de terreinen buiten de groeve veel activiteiten uitgevoerd gaan worden vóór 2020 die de kaders moeten gaan scheppen voor de geplande meerwaarde. Een deel van deze meerwaarde zal al gedurende de transformatie zijn beslag krijgen.

Einddatum commerciële winning

Het besluit van 1948 had meegewogen moeten worden bij het bepalen van de einddatum van de commerciële kalksteenwinning na 1 januari 2015.

Het is niet duidelijk dat de kalksteen die na 1 juli 2018 vrijkomt ten behoeve van de herinrichting in de groeve, uitsluitend voor dát doel wordt aangewend en niet in de oven verdwijnt.

Een compromis zou kunnen zijn het beëindigen van de commerciële kalksteenwinning per 1 juli 2016. Hiervoor pleit

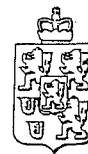
- Er blijft meer kalksteen over voor een betere ecologische inrichting waarbij de 70 meter-strook behouden kan blijven;
- Er blijft na 2014, als volgens het PvT het grootste deel van de basisinrichtingswerkzaamheden in de groeve voltooid zou moeten zijn, tot 1 juli 2016 voldoende tijd over om de herinrichting in het centrale deel van de groeve te voltooien;
- Maastricht en haar omgeving krijgt sneller de beschikking over het groen en het uitloopgebied;
- De geluid- en stankoverlast wordt eerder beëindigd;
- De sociaal-economische impuls die van het overgangsgebied en het bedrijventerrein uit zou moeten gaan, kan eerder van start gaan.

Standpunt provincie

In de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009 is op pagina 32 de brief van 1948 bij de afwegingen betrokken, in die zin, dat wordt gesteld dat de brief uit 1948 al in 1994 is overruled door het beleid zoals opgenomen in het Deelplan Kalksteen uit 1994. Daarna is als gevolg van verder voortschrijdend inzicht op 6 maart 2009 de POL-aanvulling "Beëindiging kalksteenwinning St. Pietersberg" vastgesteld, waarin het beleid wordt verwoord inzake kalksteenwinning ten behoeve van de cementindustrie door ENCI ná 2015.

In het PvT staat op pagina 31 vermeld dat de oven tussen 1 juli 2018 en 1 juli 2019 nog in bedrijf mag zijn gedurende een periode van maximaal 90 dagen, in maximaal 2 niet-aaneengesloten perioden. Het gaat daarbij ondermeer om beperkte hoeveelheden kalksteen die bij de afwerking van de groeve beschikbaar zijn gekomen. Deze passage in het PvT biedt naar onze mening voldoende duidelijkheid over de bestemming van de kalksteen die vrijkomt bij de herinrichting in genoemde periode 2018-2019.

De datum van beëindiging van de commerciële kalksteenwinning die in het PvT is opgenomen (uiterlijk

1 juli 2018) is het resultaat van maandenlange onderhandelingen, het beschikbaar stellen van geldelijke fondsen en het sluiten van compromissen.

Dit alles kan worden teruggevonden in de bij het PvT behorende achtergronddocumenten. Het huidige resultaat qua inrichting van de groeve en de plannen voor de overgangszone en het bedrijventerrein kan slechts worden verwezenlijkt in samenhang met commerciële kalksteenwinning tot 1 juli 2018.

Als één van de parameters van het PvT zou worden gewijzigd heeft dit automatisch gevolgen voor de andere componenten in het transformatiepakket. Het uiteindelijke resultaat zal in dat geval altijd minder worden dan het transformatieproces zoals dit nu in het PvT is beschreven. Een eerdere beëindiging van de commerciële kalksteenwinning zal er toe leiden dat de inrichting zich uitsluitend of voornamelijk zal beperken tot de groeve sec waardoor de gewenste transformatie ernstig onder druk komt te staan. Zonder impulsen voor de overgangszone en het bedrijventerrein zal de verwachte economische impuls grotendeels achterwege blijven en de innovatie van het bedrijventerrein aanzienlijke vertraging oplopen.

Het belang van de 70 meter-zone

SES stelt dat de 70-meter-strook aan de westrand behouden moet blijven, alsmede het droogdal ten zuiden van het gangenstelsel van de Schark. Dit is van belang voor een goede ecologische inrichting van de groeve, voor kalkminnende flora in het Jekerdal en voor de (grond)waterhuishouding van de groeve en het Jekerdal. De strook kan een bijdrage leveren aan een stijging van het grondwaterpeil in het Jekerdal en daarmee de kans vergroten dat de kwaliteit van het Jekerwater verbetert. De huidige (dreiging van) infiltratie van vervuild Jekerwater dient zoveel mogelijk te worden afgewend.

Verder stelt SES dat een goede waterkwaliteit in de Jeker van betekenis is voor met name twee van de instandhoudingsdoelen van het aan te wijzen Natura 2000 gebied 159, zijnde Habitatype 3260-A, beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (subtype A) en H1037, Gaffellibel

Standpunt provincie

De effecten van activiteiten die plaatsvinden in de groeve zijn reeds beschreven in de bij de aanvraag behorende MER-studie en zijn afgewogen in de ontgrondingsvergunning. Het PvT is niet bedoeld om deze afweging over te doen.

Overigens zij opgemerkt dat de waterkwaliteit in de Jeker wordt bepaald door het intrekgebied. De ENCI groeve ligt niet in het intrekgebied van de Jeker.

SES doet beroep op een aangehecht rapport van Cammaer van juni 2009 en merkt in dit verband op dat men bij het opstellen van het PvT enerzijds wel rekening wilde houden met bescherming van de grondwaterstand in het Jekerdal door kunstmatige randmeren, anderzijds de aanwezige natuurlijke bescherming van die grondwaterstand door de 70-meter-zone weliswaar niet uitdrukkelijk afwijst, maar ook niet met zoveel woorden veiligstelt.

Standpunt provincie

Ook voor wat betreft dit aspect stellen wij wederom dat dit in het MER en de ontgrondingsvergunning aan de orde is gekomen. De eerder aangehaalde uitspraak van de Raad van State bevestigt de gemaakte afwegingen in dit verband.

Paragraaf 2.1.

SES stelt dat de gekozen variant C+ onvoldoende recht doet aan de in 2.1 en 3 vastgelegde doelstellingen om ongestoorde natuurdiversiteit te scheppen, die aansluit bij de zeldzame en kwetsbare habitats op kalkbodem (kalkgraslanden)

Standpunt provincie

Dit aspect wordt door SES niet onderbouwd.

Overigens heeft de toekomstige eigenaar, zijnde Natuurmonumenten, geparticipeerd in ondermeer de werkgroep Groeve, die als taak had het opstellen van een gedragen eindinrichtingsvisie voor de groeve. Deze natuurinstantie staat volledig achter de gekozen/opgestelde variant C+.

De inpassing van andere aspecten (zwemplas, outdooractiviteiten) dan natuur in de groeve zal leiden tot verstoring van de aanwezige en nog te ontwikkelen natuur, omdat de groeve volgens SES hiervoor te klein is. Verder vraagt SES zich af waar de genoemde 165 hectaren als omvang van de groeve vandaan komt.

Standpunt provincie

Dit aspect wordt door SES niet onderbouwd. De werkgroep Groeve, die de inrichtingsvariant C+ heeft voorbereid is van mening dat de gekozen inrichting niet zal leiden tot frustratie van de diverse bestemmingen.

Overigens omvat de in het PVT op pag. 13 genoemde gebied ter grootte van 165 hectaren niet enkel de groeve, maar tevens de overgangszone en het bedrijventerrein.

Paragraaf 2.1.2 en 2.1.3

In het eindplan moet aandacht geschonken worden aan de betekenis en restauratie van de droge gracht van Frederik Hendrik uit 1632 in cultuur- en militairhistorische context.

Standpunt provincie

Uit het oogpunt van het belang van behoud van natuur in verband met de aanwezigheid van het aldaar aanwezige restant van het ENCI-bos, is ervoor geopteerd ter plaatse geen graaf- en herinrichtingswerkzaamheden uit te voeren. De terreinen zullen op korte termijn over gedragen worden aan de provincie, waarna deze ze zal overdragen aan Natuurmonumenten.

SES merkt op dat reeds een origineel en uniek mergelicoon aanwezig is in de vorm van een geologische tijdschaal op de oostwand, achter het ENCI-kantoor onder Lichtenberg

Standpunt provincie

Wij nemen dit voor kennisgeving aan.

Het spontaan laten ontwikkelen van natuur in de groeve geeft aan dat men zich tot het hoogstnoodzakelijk heeft beperkt.

Standpunt provincie

In het bij de aanvraag ter verkrijging van een ontgrondingsvergunning gevoegde MER "Kalksteenwinning ENCI tot 2020" van 23 juli 2008, zijn een groot aantal inrichtingsvarianten getoetst. Uitgangspunt daarbij

vormde de inrichting volgens de visie "Verborgene Valleien". Met deze visie speelde ENCI in op de provinciale visie ten aanzien van de inrichting van kalksteengroeven in Zuid-Limburg waarbij de natuur zo veel als mogelijk haar gang moet kunnen gaan. Dit principe is inmiddels ook toegepast bij het inrichten van andere, in de nabijheid gelegen kalksteengroeven.

Het vanuit de groeve voor stelselmatig bezoek openstellen van gangenstelsel "de Schark" is bezwaarlijk voor de daarin en in de omgeving te betrachten rust en stilte.

Standpunt provincie

SES onderbouwt dit standpunt niet.

Of het stelselmatig betreden van dit gangenstelsel leidt tot verstoring van mogelijk in het stelsel of in de omgeving aanwezige waarden zal getoetst dienen te worden in separate wetgeving, waarbij gedacht kan worden aan de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Mijnbouwwet.

Paragraaf 2.2 t/m 2.2.2

Het is SES niet duidelijk waarom de overgangszone (tussen de groeve en het bedrijfsterrein) in 3 etages moet worden uitgevoerd. Dit schiet voorbij aan de stelling dat de waarde van de hoge steilrand naar de groeve, die juist zo interessant is door de goed zichtbare opbouw van vermaarde geologische lagen als de K-T-grens en de Corpolietenlaag. Het lijkt of dit ten faveure van de delfstoffenwinning plaatsvindt.

Standpunt provincie

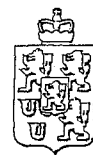
Dat in een deel van de overgangszone nog delfstoffenwinning mag plaatsvinden is afgewogen in de ontgrondingsvergunning. Afwerking in de vorm van terrassen biedt het stedenbouwkundig wenselijk geachte voordeel dat vanaf de gehele overgangszone over de groeve kan worden uitgekeken, en niet slechts vanaf de (gebouwen op) de groeverand. De 'balkons' zijn een mogelijke invulling. De precieze beeld- en kwaliteitseisen zullen in een stedenbouwkundig plan worden uitgewerkt.

Uit de rapportage van de werkgroep (bedoeld is de werkgroep Overgangszone) wordt niet duidelijk dat een bebouwingsdichtheid van maximaal 70% in de blauwe deelzone een adequaat percentage is. Dit geldt eveneens voor het rubriceren van de in deze deelzone te huisvesten bedrijven in milieucategorie 1, 2 en 3. Voor de grijze deelzone wordt geen categorie aangegeven.

Standpunt provincie

De keuze voor een bebouwingsdichtheid van 70% komt, ook blijkens het rapport van de werkgroep Overgangszone, voort uit de afweging dat deze voldoende ruimte laat voor groenvoorzieningen en voldoende massa creëert om de overgang van de harde industrie functies op het bedrijventerrein niet schoksgewijs, maar geleidelijk te laten verlopen. Hogere en lagere bebouwingsdichtheden zijn daarbij in ogenschouw genomen. Wij zien niet in waarom de gekozen dichtheid niet "adequaat" zou zijn. De grijze deelzone kent nu en in de toekomst geen bestemming industrie; een categorie aangeven is derhalve nu niet opportuun. In het bestemmingsplan zullen uiteraard bepalingen worden opgenomen over de toelaatbare functies in dit gebied.

Onduidelijk is in hoeverre de rapportage van de werkgroep (Overgangszone) met betrekking tot de grondexploitatie nog actueel is en spoort met het onderhavige plan en de Overeenkomst ter uitvoering daarvan. Ter verduidelijking wordt verwezen naar 3.3 en 4.4 in dit rapport, waarin wordt gerekend op

basis van verkoop (wat de Ontwikkelingsmaatschappij niet mag) met oppervlakten die niet corresponderen met die in de grex op bladzijde 6 van het rapport van de werkgroep.

Standpunt provincie

De grondexploitatie voor de overgangszone is opgesteld op 16 september 2009. Daarmee vormt zij een alleszins actuele onderbouwing voor de keuzes die ten grondslag liggen aan het PvT dat werd opgesteld in december 2009. De veronderstelling van SES dat de Ontwikkelingsmaatschappij geen gronden mag verkopen is niet correct. Voor het 'blauwe' deel van de overgangszone zal de grondexploitatie gestalte krijgen door verkoop van gronden; voor het 'grijze' deel door uitgifte in erfpacht.

Paragraaf 2.3 en Bijlage 4

SES stelt dat er geen significante milieuwinst geboekt wordt op het bedrijventerrein. Ter verduidelijking draagt SES aan dat voor het Bedrijventerrein 23 hectaren categorie 5 blijven, voor het Ovengebied 9 hectaren als categorie 3 en 4 bestempeld worden en voor 3 hectaren Kadegebied geen categorie aangegeven wordt, ofschoon dat door ontwikkelingen in dit gebied de kans op toename van geluids- en stofoverlast toeneemt. SES geeft een eigen weergave van de toelichting in Bijlage 4 en merkt daarbij op dat die afwijkt van eerdere versies.

Standpunt provincie

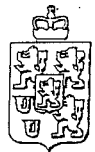
Ten aanzien van de milieu-effecten maakt het PvT de keuze om op delen van het bedrijventerrein slechts bedrijven toe te laten die in een lagere milieucategorie vallen dan nu mogelijk is (dit zal ook in het te herziene bestemmingsplan worden vastgelegd). Bovendien dient de feitelijk in gebruik zijnde milieuruimte voor het gebied af te nemen. Dit is uitgewerkt in bijlage 4. Hiermee zetten wij doelbewust een ontwikkeling in gang die niet aan het toeval is toe te schrijven en betekenisvol is, dus significant. Dat de ter inzage gelegde versie van deze bijlage verschilt van eerdere versies is correct. Voortschrijdend inzicht heeft in het proces van besluitvorming geleid tot een andere formulering.

Paragraaf 4

SES is erop tegen dat ENCI de directie levert en betaalt. Belangenconflicten tussen de Ontwikkelingsmaatschappij en ENCI kunnen zich gemakkelijk voordoen en de Directie moet daarom onafhankelijk in een mentaal vrije entourage en sfeer kunnen werken. Daarom moet de directeur geen oud-ENCI medewerker zijn. Opmerking in dit verband verdient dat het PvT in 6.1 blz 34, 6.2 blz 36 en in Bijlage 5.2 blz 59 veel stelliger formuleert dat ENCI tot 2025 ook nog voor eigen rekening de directie en de huisvesting van de directie van de Ontwikkelingsmaatschappij levert.

Standpunt provincie

Het aanbod van ENCI om onder voorwaarden de kosten van de directie voor haar rekening te nemen is uitgewerkt in de Overeenkomst: "De Stichting (Ontwikkelingsmaatschappij) stelt een profiel op voor de functie van directeur. Indien een kandidaat van ENCI aan dit profiel voldoet, zal deze bij voorkeur worden benoemd in deze functie. Uitsluitend in het geval dat en zolang een kandidaat van ENCI deze functie bekleedt, zal ENCI de kosten van de directeur tot 1 januari 2025 voor haar rekening nemen." Deze constructie laat onverlet dat de directeur verantwoording is verschuldigd aan het bestuur van de Stichting. Het staat de Stichting bovendien vrij een directeur zonder ENCI-verleden aan te stellen. Wij nemen er nota van dat dit de voorkeur verdient van SES.

Paragraaf 5

Het plan stelt dat ten behoeve van de eindafwerking nog 100.000 m3 droge, 50.000 halfdroge en 100.000 natte mergel gewonnen mag worden. De berekening die hieraan ten grondslag ligt ontbreekt en ook het rapport van de werkgroep (Groeve) geeft hierover geen duidelijkheid.

Standpunt provincie

In het in de werkgroep Groeve doorlopen proces om te komen tot een gedragen eindplan voor de groeve zijn veelvuldig inhoudsberekeningen gemaakt, toegespitst op de winning en de herinrichting. De in paragraaf 5 genoemde hoeveelheden voor de eindafwerking vloeien hieruit voort. Het is inderdaad zo dat deze berekeningen niet opgenomen zijn in dit plan. Het opnemen van een dergelijke detaillering in het PvT achten wij niet noodzakelijk.

Paragraaf 6

In 6.1 "Oplevering basispakket" springt in het oog dat ENCI - voor 5 miljoen euro - een sober, veilig en doelmatig kwaliteitsniveau nastreeft. Voor hoogwaardige uitzichtpunten, kwalitatief betere materialen en bouwkundige voorzieningen moet de Ontwikkelingsmaatschappij gaan zorgen zodra er baten voortvloeien uit de Overgangszone. Ook plaats ENCI geen gebouw op de deel waar de Overgangszone geprojecteerd staat.

In 6.2 "Exploitatie" blz 35 wordt in de 2^e alinea van "Groeve" de inzet van baten uit de Overgangszone - in goed overleg tussen Ontwikkelingsmaatschappij en Natuurmonumenten - ten opzichte van de stelligere passages op blz. 17 en 30 gereduceerd tot "kunnen"
SES wil hier duidelijkheid over.

Standpunt provincie

In 6.2 is het woord "kunnen" gebruikt om aan te geven dat de baten uit de overgangszone niet uitsluitend zijn bedoeld voor de exploitatie (beheer, onderhoud) van het gebied. Zoals blijkt uit pagina's 17 en 30 dienen er uit de opbrengsten ook investeringen in de groeve te worden gerealiseerd.

Paragraaf 6.4

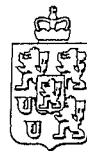
De Overeenkomst biedt volgens SES geen garantie dat ENCI haar verplichtingen uit het PvT zal nakomen. SES betwijfelt of de gestelde bankgaranties voldoende zijn.

Zekerheden dat bij faillissement van ENCI de groeve in eigendom komt van de provincie en dat de Centrale Allee op het Bedrijventerrein wordt aangelegd zijn niet gevestigd en de Overeenkomst voorziet er evenmin in. Derhalve stelt SES het Plan niet goed te keuren

Standpunt provincie

De gekozen wijze van vastleggen van de afspraken biedt aan partijen, onder normale omstandigheden, ruim voldoende garanties op daadwerkelijke uitvoering. De raad van de gemeente Maastricht en Provinciale Staten delen die overtuiging.

Verder dient de in voorschrift 2 van de ontgrondingsvergunning opgenomen bankgarantieplichting niet voor het realiseren van het eindplan, maar om een maatschappelijk verantwoorde eindsituatie te realiseren als ENCI dit nalaat.

Wat betreft het faillissement van ENCI merken wij op dat er volgens de huidige inzichten geen signalen zijn dat zich een dergelijke situatie gaat voordoen.

Paragraaf 7.3

SES stelt dat de woordspeling "de omgeving mocht meedoen" suggereert dat het een gunst betreft.

Standpunt provincie

Dat SES deze woorden zo interpreteert stelt ons teleur. Van het begin af aan zijn onze inspanningen er uitdrukkelijk op gericht geweest om de omgeving zoveel als mogelijk te laten participeren in het proces van transformatie van het gebied. Veel personen en partijen hebben dit ook zo ervaren en er hun waardering voor uitgesproken.

Paragraaf 7.4

SES betreurt dat de Commissie van Deskundigen geen vervolgtask krijgt in de vorm van een onafhankelijke advies- en toetsingscommissie en verzoekt ons college derhalve de goedkeuring aan het plan te onthouden en in het belang van de kwaliteit van de transformatie alsnog een dergelijke commissie in te stellen

Standpunt provincie

De Stichting Ontwikkelingsmaatschappij is belast met het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering. Zij doet jaarlijks verslag van de voortgang en legt dat verslag ter beoordeling en advisering voor aan een onafhankelijke commissie of persoon. Ons college zal de voortgangsrapportage en het onafhankelijke oordeel daarover jaarlijks bespreken met Provinciale Staten. Daarmee is ons inziens voldoende controle op de kwaliteit van de transformatie gewaarborgd.

Paragraaf 8.2.1

SES stelt dat bij de toetsing aan de criteria voor meerwaarden ten opzichte van 2015 (zoals uiteengezet op pagina's 5 en 6 van de zienswijze) negatief wordt gescoord.

Standpunt provincie

Dit betreft een door SES uitgevoerde toetsing die wij voor kennisgeving aannemen.

Bijlage 1

Op de concepttekening van 05-02-2010 van het Herinrichtingsplan Variant C+ is de vergunningsgrens niet zichtbaar en ontbreken bepaalde legenda.

SES pleit voor één basistekening, bij voorkeur de vergunningstekening, waarop alle voor de begrenzing en herinrichting van de afgraving relevante gegevens terug zijn te vinden. Hierop kunnen dan andere tekeningen zoals het PVT en het eindplan op voortbouwen. Dit om duidelijkheid te scheppen in het veld en effectieve en strijdige handhaving mogelijk te maken.

Vervolgens draagt SES een aantal punten aan die deze basistekening dient te omvatten.

Standpunt provincie

De tekening beantwoordt aan het doel waarvoor ze is ontworpen, te weten het op hoofdlijnen weergeven van een herinrichtingsvisie voor het gehele te transformeren gebied. In het kader van de op te stellen

werkplannen en het op te stellen plan van de eindtoestand zullen gedetailleerdere tekeningen worden gemaakt.

Verder merken wij op dat de door SES onder de punten 1, 4, 5, 6 en 10 genoemde aspecten reeds zijn aangegeven in het kader van de vergunningsaanvraag dan wel de ontgrondingsvergunning en geen zaken zijn die onderdeel zouden moeten vormen van het PvT.

Het gestelde onder de punten 2, 7 en 9 is ingevuld op de tekeningen behorende bij het werkplan 2010 terwijl de punten 3, 8 en 9 zijn weergegeven op de tekening C+ die behoort bij het PvT.

Punt 11 wordt nader uitgewerkt in het nog op te stellen plan van de eindtoestand.

Voor wat betreft de leesbaarheid van de legenda (punt 12) merken wij op dat deze voldoende leesbaar is en dat de kaart C+ via de website waarop deze staat vermeld, vergroot weergegeven kan worden door er op in te zoomen.

4. Overweging

Het PvT is door ons inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de daarvoor in de ontgrondingsvergunning opgenomen voorwaarden en uitgangspunten, zoals deze zijn vermeld onder voorschrift 1.2 onder de punten a. tot en met j. Onze conclusie is dat het PvT voldoet aan de gestelde eisen. Hieronder volgt na elk cursief gedrukt aspect, een korte onderbouwing voor deze conclusie.

- a) Het PvT moet gedragen zijn, te weten de instemming hebben van zowel Provinciale Staten, als de gemeente Maastricht, als ENCI.*

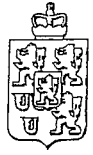
Het PvT heeft de instemming verkregen van de provincie (besluit Provinciale Staten van 18 december 2009), de gemeente Maastricht (besluit gemeenteraad van 15 december 2009) en Heidelberg Cement namens ENCI (3 november 2009). Ook de Vereniging van Natuurmonumenten en de omgeving, in de vorm van de Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend, kunnen instemmen met het PvT.

- b) Het PvT moet een integrale gebiedsvisie omvatten en een transformatie voor het gehele plangebied (zowel groeve, als het bedrijventerrein alsook eventueel verbindende schakels met de omgeving) beschrijven en invullen.*

Het projectgebied, waarop het PvT ziet, betreft de groeve, het bedrijventerrein en de verbindingen met de omgeving. Het PvT beoogt een transformatie van het gehele projectgebied, met behulp van een basispakket aan concrete inrichtingsmaatregelen en afspraken, en een ontwikkelingsrichting voor de verdere toekomst.

- c) Het PvT dient met name nieuwe economische activiteiten tot ontwikkeling te brengen die bij voorkeur de bestaande economische pijlers van de stad Maastricht en de omliggende (eu)regio Zuid-Limburg versterken.*

De Overgangszone die het PvT voorziet voor het gedeelte tussen bedrijventerrein en groeve is nadrukkelijk bedoeld om invulling te geven aan dit criterium. Verwezen wordt naar de paragrafen 2.2

en 3.1 van het PvT. Daarbij wordt ook op het bedrijventerrein een transformatie voorzien, waarmee ook een nieuwe economische ontwikkeling wordt ingezet.

- d) *Kwaliteit van de getransformeerde omgeving dient een uitgangspunt in het PvT te zijn.*

Het gehele PvT gaat uit van een kwaliteitsverbetering, voor alle onderdelen van het projectgebied. Dit wordt al bereikt door het realiseren van het zgn. basispakket en wordt nog verder uitgebouwd door het op termijn realiseren van de ontwikkelingsrichting voor de verdere toekomst.

- e) *Het PvT dient te voorzien in natuurontwikkeling met name in de groeve, onder de voorwaarden beschreven in paragraaf 3.5 (incl. voetnoot) van de POL-aanvulling 'Beëindiging kalksteenwinning Sint-Pietersberg'.*

In het hoofdstuk Groeve van het PvT wordt ingegaan op de natuurontwikkeling in de groeve. De groeve wordt, na beëindiging van de winning, in het teken van natuurontwikkeling afgewerkt en ingericht. Er worden onder meer nieuwe kalkgraslanden gerealiseerd en kwetsbare onderdelen van de groeve worden ontzien, conform de eisen in de genoemde POL-aanvulling.

- f) *Het PvT moet financiële waarborgen - zowel tussentijds als voor eindafwerking - omvatten om de gewenste transformatie en nieuwe economische ontwikkelingen te kunnen garanderen, met name daar waar een langere ontgrondingsperiode tegenover staat.*

De transformatie start al in 2010. In de periode tot 2015 wordt al een groot aantal zaken uitgevoerd. De financiële planning en waarborgen staan in bijlage 5 en 6 bij het PvT en zijn ook vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst, ter uitvoering van het PvT.

- g) *Tegenover een langere ontgrondingsperiode in het kader van het plan - dus na 2015 - moet in het PvT voldoende nieuwe economische ontwikkeling en nieuwe werkgelegenheid worden gesteld.*

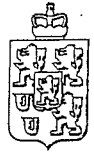
In het PvT concluderen de betrokken partijen dat de einddatum voor de winning, als onderdeel van het totale pakket aan transformatieafspraken, meerwaarde biedt ten opzichte van een situatie waarin ENCI in 2015 zou stoppen met kalksteenwinning en er geen PvT zou zijn. Door de langere winning is de directe werkgelegenheid bij ENCI ook langer gegarandeerd. De nieuwe ontwikkelingen, zowel in de overgangszone als op het bedrijventerrein, leiden bovendien tot nieuwe werkgelegenheid, vooralsnog geschat op minimaal 108 arbeidsplaatsen.

- h) *Het PvT dient aan te geven wanneer de groeve is afgewerkt en de inrichting is voltooid.*

Het PvT geeft aan dat de groeve uiterlijk per 1 juli 2019 moet zijn afgewerkt en de inrichting moet zijn voltooid. Tijdens de periode van winning wordt al zo veel mogelijk afgewerkt. De afwerking start niet pas na volledige beëindiging van de winning.

- i) *Het PvT dient aan te geven per welke datum de commerciële winning uiterlijk is beëindigd alsmede per welke datum het winnen ten behoeve van herinrichting uiterlijk is beëindigd.*

In het PvT is vermeld dat de commerciële winning uiterlijk per 1 juli 2018 moet zijn beëindigd of zoveel

eerder als de maximale hoeveelheid kalksteen voor de commerciële winning is gewonnen. Het gaat dan om 3,5 mln. m3 droge mergel, 0,9 mln. m3 halfdroge mergel en 3,5 mln. m3 natte mergel. Dit is een totaal van 7,9 mln. m3 mergel;

Het winnen (vergraven) ten behoeve van de herinrichting is nog tot uiterlijk 1 juli 2019 toegestaan.

- j) *Het PVT dient aan te geven de hoeveelheid te vergraven specie uitgesplitst naar*
- *een commercieel te vergraven hoeveelheid;*
 - *een te vergraven hoeveelheid uitsluitend ter modellering van de beschreven eindsituatie.*

In het PVT is op blz. 31 opgenomen de hoeveelheid te vergraven specie zowel ten behoeve van de commerciële winning als ten behoeve van de herinrichting / modellering.

Naar aanleiding van het hiervoor gestelde, komen wij tot het oordeel dat het PVT voldoet aan de eisen zoals deze onder punten a. t/m j. zijn opgenomen in voorschrift 1.2 van de ontgrondingsvergunning.

Het PVT is leidend voor het op te stellen plan van de eindtoestand zoals bedoeld in voorschrift 5 van de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009.

Voor wat betreft de financiële onderbouwing van een aantal aspecten in het PVT verwijzen wij ook naar de op 25 februari 2010 afgesloten overeenkomst tussen ENCI BV, de provincie, de gemeente Maastricht, de Vereniging Natuurmonumenten en de Stichting St. Pietersberg Adembenemend. Het PVT maakt, als bijlage, deel uit van deze overeenkomst.

Ten aanzien van het aspect hydrologie in relatie tot het begrip randmeren merken wij het volgende op. Het PVT gaat voor de situatie ná beëindiging van de ontgroning uit van een eindafwerking van de groeve zonder randmeren. Zoals al eerder aangegeven, is het PVT de basis voor het definitief plan van de eindtoestand zoals bedoeld in voorschrift 5 van de ontgrondingsvergunning. Deze "PVT-situatie" is een situatie met geringere hydrologische effecten dan de in de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009 gewogen en geaccepteerde hydrologische "worst case"-situatie.

Die hydrologische "worst case"-situatie zou namelijk optreden net vóór beëindiging van de ontgroning eind 2019. In die situatie is de groeve maximaal ontgraven, wordt de gehele groevevloer door middel van bemaling tot 5 meter + NAP drooggehouden en zijn er (nog) géén randmeren aangelegd (zie paragraaf 'H 1' in de ontgrondingsvergunning en bijlage 8.1 in het hydrologisch rapport 'Royal Haskoning, 22 juli 2008, Hydrologische onderbouwing MER kalkzandsteenwinning ENCI tot 2020'). In een eindafwerking conform PVT wordt minder ontgrond (de ontgroning wordt vóór eind 2019 beëindigd) en het benodigde bemalingsniveau in de groeve is circa 15 meter minder diep (namelijk circa 20 meter + NAP in plaats van 5 meter + NAP). De hydrologische effecten ingevolge het PVT zijn dus minder dan de hydrologische effecten die zijn gewogen en geaccepteerd in de ontgrondingsvergunning.

In de ontgrondingsvergunning is aangegeven dat, om te mogen ontgronden vanaf 31 december 2009, er op twee plaatsen in het Jekerdal (nabij 'greppel Nekum' en 'vijver chateau Neercanne') maatregelen moeten worden genomen, zie voorschrift H1a in de ontgrondingsvergunning. Mede ter voldoening van dit voorschrift H1a heeft vergunninghouder het rapport ingediend 'Aanvullend hydrologisch onderzoek ENCI-groeve, Royal Haskoning in opdracht van ENCI, 7 oktober 2009, Definitief rapport, 9S9863'. De in het

rapport beschreven maatregelen voor de twee plaatsen in het Jekerdal zijn inmiddels bij besluit van ons college van 1 december 2009 goedgekeurd. De goedgekeurde maatregelen zijn ook voldoende voor de situatie ná eindafwerking van de groeve conform PvT. Zo wordt ter plaatse van de 'greppel Nekum' de bodem verlaagd zodat een (permanente) verondieping van de grondwaterstand ontstaat gelijk aan de berekende maximale "worst case"-verlaging. De andere maatregel vindt plaats bij de 'vijver chateau Neercanne' waar de vijverbodem ondoorlatend wordt gemaakt waardoor blijvend (nagenoeg) geen wateraanvulling meer nodig is.

Nu de hydrologische effecten ingevolge het PvT minder zijn dan die in de ontgrondingsvergunning zijn gewogen en geaccepteerd, en ter plaatse van de twee lokaties in het Jekerdal geborgd is dat onverhoopte negatieve effecten worden voorkomen, óók voor de situatie na beëindiging van de ontgroning, kan worden gesteld dat het PvT, en dus ook het daarop te baseren definitieve plan van de eindtoestand, niet leidt tot onacceptabele hydrologische gevolgen.

Conclusie

Gelet op enerzijds de ingekomen zienswijzen en de door ons in dat kader verwoorde standpunten en anderzijds de hiervoor gemaakte afweging, zijn wij van oordeel dat wij het door ENCI BV ingediende PvT kunnen goedkeuren en daarmee een einddatum voor de (commerciële) winning en de herinrichting, op basis van de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009, kunnen bepalen.

5. Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten het door ENCI BV ingediende Plan van Transformatie zoals bedoeld in voorschrift 1.2 van de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009, kenmerk 2008/30522, goed te keuren.

Als gevolg van deze goedkeuring gelden voor de ontgrondingsvergunning van 10 maart 2009 thans de volgende, aanvullende bepalingen en termijnen:

- Ten behoeve van de commerciële winning mag in de periode tot uiterlijk 1 juli 2018 maximaal worden vergraven: 3,5 mln. m3 droge mergel, 0,9 mln. m3 halfdroge mergel en 3,5 mln. m3 natte mergel. Dit is een totaal van 7,9 mln. m3 mergel;
- De commerciële winning is toegestaan tot uiterlijk 1 juli 2018, ongeacht of de in het Plan van Transformatie op pagina 31 opgenomen (en eveneens hiervoor aangegeven) maximale hoeveelheid kalksteen dan is gewonnen;
- Indien de in het Plan van Transformatie op pagina 31 opgenomen maximale hoeveelheid kalksteen vóór 1 juli 2018 is gewonnen dan is met ingang van het moment dat die maximale hoeveelheid is bereikt geen commerciële winning van kalksteen meer toegestaan;
- ENCI voert de (commerciële) winning met ingang van 1 januari 2010 volledig uit in dienst van de afwerking en inrichting van de groeve zoals in het Plan van Transformatie (en nadien in het eindplan) is beschreven;
- Indien op 1 juli 2018 de in het Plan van Transformatie op pagina 31 opgenomen maximale hoeveelheid kalksteen niet is gewonnen treden ENCI, gemeente Maastricht, provincie, Vereniging Natuurmonumenten en de Stichting St. Pietersberg Adembenemend met elkaar in overleg om te

bepalen of de in het - op het Plan van Transformatie gebaseerde - plan van de eindtoestand opgenomen afwerking en inrichting, wijziging behoeft. Een dergelijke wijziging van het plan van de eindtoestand zal de procedure doorlopen zoals beschreven in Titel 4:1 Awb.

ENCI meldt partijen uiterlijk op 1 juli 2017 wanneer deze situatie dreigt te ontstaan;

- Ten behoeve van de herinrichting mag (los van de hiervoor genoemde 7,9 mln. m3 mergel ten behoeve van de commerciële winning) maximaal worden vergraven: 100.000 m3 droge mergel, 50.000 m3 halfdroge mergel en 100.000 m3 natte mergel;
- De winning ten behoeve van de herinrichting zoals omschreven in het Plan van Transformatie, wordt toegestaan tot uiterlijk 1 juli 2019.

6. Beroep

Een belanghebbende, die zienswijzen over het ontwerpbesluit heeft ingediend of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kan, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het beroepschrift moet binnen een termijn van zes weken worden ingediend. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Op deze beroepschriftprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de datum;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en;
- d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

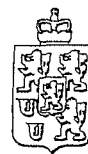
Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

Postbus 20019

2500 EA DEN HAAG

Als een beroepschrift wordt ingediend, dan kan tevens een verzoek om een voorlopige voorziening worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het besluit treedt niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl. Klik op 'Onze werkwijze'. Klik op 'Bestuursrechtspraak'.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

7. Adreslijst

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan:

1. ENCI BV, Postbus 1 te 6200 AA MAASTRICHT, als beschikking op het goedkeuringsverzoek;
2. Burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht, Postbus 1992, 6201 BZ MAASTRICHT, ter kennisneming;
3. Stichting ENCI-Stop, p/a Sint Lambertuslaan 36, 6212 AT MAASTRICHT, ter kennisneming;
4. Vereniging tot redding van de Sint Pietersberg, p/a Observantenweg 6 e, 6212 ER MAASTRICHT, ter kennisneming;
5. Stichting Milieufederatie Limburg, Godswaerderstraat 2, 6041 GH ROERMOND, ter kennisneming;
6. Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten, Postbus 9955, 1243 JJ 's-GRAVELAND, ter kennisneming;
7. Burgemeester en Schepenen van de gemeente Riemst, Maastrichtersteenweg 2 b, 3770 RIJEMST, België, ter kennisneming;
8. Stichting St. Pietersberg Adembenemend, Jekerweg 36, 6212 GC MAASTRICHT, ter kennisneming;
9. De heer H.B. Ceha, Tooropkade 9, 2102 AA HEEMSTEDE, ter kennisneming.